

Léon Spierenburg

Vakmanschap van generatie op generatie

Hij schildert kerkinterieurs op de muziek van Johnny Cash, is gebrand op authenticiteit en kan niet zonder het gevoel van vrijwilligheid: Léon Spierenburg. Opgegroeid in Spaarndam, maar al lange tijd woonachtig in Haarlem. Zijn atelier ligt aan de Witte Herenstraat, pal naast speeltuin Het Paradijsje. De naam van dit kinderhof raakt het gevoel dat Léon heeft over zijn atelier: "Het is een meesterlijke plek."

Midden in de ruimte staat een hometrainer: "Daar hang ik tegenwoordig mijn jas aan op. Eigenlijk is het de bedoeling dat ik me elke dag een halfuur te barsten trap. Maar ja, je weet hoe dat in de praktijk gaat", grapt Léon Spierenburg. Het atelier, dat op de eerste verdieping van het pand ligt en drie hoge raampartijen heeft, staat vol schilderijen. Olieverfschilderijen, welteverstaan, want dat is waar Léon van houdt. "Om te beginnen zet ik met houtskool de grote lijnen op. Daarna gebruik ik een laag acrylverf, omdat dat lekker snel droogt is. Ik schilder het af met olie. Dat is en blijft het mooiste materiaal!"

De onderwerpen van zijn werken verschillen van portretten en landschappen tot schepen en stillevens. "In mijn werk komen dingen voor die ik mooi vind, er is geen speciale achterliggende gedachte bij de keuze van het onderwerp. Het is puur willekeurig. Behalve dat het beeld tijdloos moet zijn. Het moet een bepaalde harmonie en stilte uitstralen."

U heeft vaak de Grote of St. Bavokerk geschilderd. Waarom? "Het is vooral het beeld van zo'n ontzettend grote kerk in het hartje van de stad. Dat fascineert me, want ik ben niet religieus op die manier. Voor mij is het dit soort plekken, net als het Spaarne of de hof in de Jacobijnestraat, dat een stad bijzonder maakt, me op ideeën brengt."

Léon komt uit een artistieke familie. Het schilderen is hem met de paplepel ingegoten. Zijn vader Leen Spierenburg was ook kunstschilder. Als kleine jongen bracht Léon uren door op zijn atelier in Spaarndam, de plaats waar hij tot z'n 12e jaar opgroeide. Hij tekende wat af in die tijd en, zoals hij zelf zegt: "dat ben ik gewoon blijven doen." Als 16-jarige ging hij voor een avondopleiding naar de Rietveld Academie in Amsterdam. Toch is hij van mening dat je een kunstenaar bent en het niet kan worden. "Natuurlijk is het goed om in het begin bepaalde technieken te leren, maar je ontdekt ook je eigen manieren. Zo werk ik bijvoorbeeld met sponsjes van de Xenos en zit ik te rotzooien met wattenstaafjes. Je doet maar wat en ontwikkelt je eigen stijl. Dat leer je niet op een academie."

De stijl van Léon is krachtig en expressief, maar heeft toch een >

zachte, ingetogen uitstraling. De kleuren zijn rustig, behoudend en natuurlijk. Hij exposeert meestal een serie van één onderwerp, waarin hij toont hoe je telkens op een nieuwe, frisse manier naar hetzelfde onderwerp kunt kijken. Het weergeven van licht speelt hierbij een belangrijke rol.

Léon heeft ooit samen met zijn vader een serie schilderijen gemaakt, maar helaas overleed Leen op jonge leeftijd. Tegenwoordig schildert hij samen met zijn twee zoons Tobias (1977) en Oscar (1981). Beiden zijn net als vader en grootvader het schildersvak in gegaan, maar wonen over de grens; Tobias in Parijs, Oscar in Antwerpen. "Het is bijzonder dat we allemaal – al drie generaties lang – kunstschilder zijn en er ons brood mee verdienen", overpeinst Léon. "Dat hebben we overigens ook aan onze wederhelften te danken. Mijn vrouw Anita heeft twee galeries waar werk van ons wordt verkocht; *De Galerie* in de Gierstraat en *Het Filiaal* aan de Gedempte Oude Gracht, en Oscars vriendin heeft een galerie in Antwerpen. We wisselen op die manier veel uit."

Er is van alles over uw werk te vinden, maar er is maar weinig te achterhalen over u als persoon.

"Ik houd er niet van om in de spotlights te staan. Ik bemoei me met niemand, zoek de media of andere kunstenaars niet op. Ik heb een aversie tegen dat kunstenaarsgedoe. Soms wordt er zo gewichtig over kunst en de makers ervan gedaan, alsof het een verheven werkelijkheid is. Het is gewoon iets wat je hebt, wat je bent. Ik heb niet een een of andere superblik die jij niet hebt. Maar ik leid absoluut geen teruggetrokken bestaan, hoor, ik ben een enorme ouwehoer", lacht Léon.

Bent u kritisch op uw eigen werk?

"Ja, ongelooflijk kritisch. Soms sta ik dertig keer op om nog wat aan te passen. Als het me uiteindelijk toch niet bevalt, schilder ik er gewoon weer overheen. Ik ben perfectionistisch en dat moet ook. Kijk, spontaniteit in je werk is leuk, maar het is op zichzelf staand geen kwaliteit. Het is pas iets als er een kunde aan gekoppeld is."

Kunt u uitleggen hoe u als kunstschilder werkt? "Je dringt door in de dingen waarmee je bezig bent. Maar zodra je er iets over zegt, het in woorden vat, is het weg, bezoedel je het. Het gaat veel dieper dan erover praten. Als ik schilder, doe ik wat ik wil, laat ik gewoon gebeuren wat er in me opkomt. In mijn ogen is je leven een aaneenschakeling van toevalligheden en omstandigheden. Toch vindt iedereen het heerlijk om het gevoel te hebben de regie in handen te hebben. Van kinds af aan wordt het je geleerd. Ik denk dat het juist een levenskunst is om dat los te laten en het leven gewoon te laten gaan, zonder je ertegen te verzetten. Dan krijg je een gevoel van vrijheid."

Dat is belangrijk voor u, hè?

Die vrijheid. "Erg belangrijk. Ik moet echt voelen dat mijn keuzes gebaseerd zijn op vrijwilligheid en niet omdat het moet. Natuurlijk ontkom je er soms niet aan om dingen te doen die moeten, maar een gevoel van vrijheid is een *must* voor me. Volgens mij word je vanzelf een sociaal mens als je vrijgelaten wordt."

U bent nogal gebrand op authenticiteit. Waarom?

"Mensen *doen* vaak iets, maar ze *zijn* het niet. Ze willen origineel zijn, maar juist als je dat probeert te zijn, ben je het niet. Originaliteit wordt vaak op een verkeerde manier gebruikt. Eigenlijk is het een bijproduct van authenticiteit."

Er ligt hier een enorme stapel cd's. Luistert u vaak naar muziek tijdens het schilderen?

"Ja, maar het is allemaal van die foute muziek, country en zo. Echte kitscherige muziek vind ik heerlijk, echte kitsch is soms weer authentiek. Ik kan rustig een kerkinterieur schilderen op de muziek van Johny Cash. Het heeft helemaal niks met elkaar te maken. Toch kom ik op die momenten in een soort stilte die los staat van alle geluiden om me heen."

En die stilte is goed te zien in het werk van deze eigenzinnige Haarlemse kunstschilder. Voor een overzicht: www.degalerie.nl en www.galeriehetfiliaal.nl ★